

DECRET

de 19 de desembre de 2023 pel qual es crea l'Oficina Diocesana de Transparència i retiment de comptes de l'Arxidiòcesi de Tarragona i s'aprova el seu reglament.

Per tal de dur a terme les competències de vigilància i protectorat que el Dret Canònic obliga a mantenir sobre les entitats amb personalitat jurídica pròpia que estan sotmeses a la potestat episcopal, i tenint en compte els canvis normatius de l'ordenament estatal produïts en els últims temps, així com els criteris i finalitats del Pla de Transparència recomanat per la Conferència Episcopal Espanyola, cal implementar una forma estable que dugui a terme aquest control.

Atenent al fet que cal aplicar i fomentar les bones pràctiques de transparència jurídica i econòmica recomanades tant per la Llei 19/2013 com per l'ordenament canònic, s'ha d'establir la forma de vigilar i assegurar l'exercici de la transparència en la pròpia Cúria i en la totalitat dels organismes diocesans, fundacions, associacions i altres tipus d'entitats vinculades, de qualsevol manera a l'Arxidiòcesi de Tarragona.

Atenent tanmateix, per donar compliment al que prescriu la Llei 2/2023, que regula la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció.

Atenent també a que es vol créixer en el compliment normatiu i ètic dotant a l'Arxidiòcesi de les mesures idònies per a la prevenció, vigilància i control, d'acord a la norma UNE-19601, de sistemes de gestió de *compliance* penal, i amb la finalitat de fer créixer la cultura del màxim respecte a la legalitat implantant un conjunt de procediments interns per a la prevenció, detecció i gestió de riscos normatius,

PEL PRESENT DECRET dispo de crear a l'Arxidiòcesi de Tarragona l'*Oficina de transparència i retiment de comptes*, l'àmbit de competència de la qual seran la Cúria Diocesana i totes les entitats amb personalitat jurídica canònica o civil, públiques o privades, que, d'acord amb el Codi de Dret Canònic i/o els seus propis estatuts, hagin de retre compte de la seva activitat al Bisbe diocesà (cf. cc. 114 a 123, 319, 325, 635, 637, 638, 741, 1257, 1276 a 1279, 1281, 1283, 1284, 1287, 1291 a 1296, 1301 a 1304, etc.).

Aquesta Oficina tindrà competències de vigilància, anàlisi i informació sobre tots els aspectes jurídico-canònics del govern episcopal que afectin a les esmentades entitats (erecció, aprovació i reforma d'estatuts, suport jurídic, tràmits administratius, confirmació o nomenaments de càrrecs, certificacions, informes i dictàmens sobre qualsevol aspecte amb transcendència jurídica, sancions, supressió d'entitats, etc.)

així com també els aspectes econòmics que les afectin i obliguin (recepció i anàlisi de comptes, tràmits econòmics i patrimonials, informes i dictàmens sobre qualsevol aspecte amb transcendència econòmica o patrimonial, etc.).

L'Oficina vetllarà per fomentar pràctiques de transparència i bon govern a l'Arxidiòcesi de Tarragona, assessorar a la Cúria, revisar i validar els sistemes comptables i la qualitat de la informació oferta a través dels canals establerts amb l'objectiu de dotar de transparència tots els processos interns i de comunicació externa.

També serà competència de l'Oficina la de dur a terme tasques de vigilància interna econòmica i patrimonial així com la recepció i revisió dels comptes de les associacions, fundacions i qualsevol entitat religiosa dependents de l'Arxidiòcesi o en les que aquesta hi és present, als efectes de prevenir afectacions jurídiques, administratives o reputacionals.

L'Oficina vetllarà perquè es creïn, mantinguin i es gestionin eficaçment els mecanismes que garanteixin l'existència de canals de comunicació anònima per a persones que informen sobre infraccions.

Tanmateix, s'assigna a l'*Oficina* la implantació, desenvolupament i l'execució del Sistema de Compliment Normatiu Penal (*Compliance*) amb l'objectiu de demostrar l'aplicació adequada dels estàndards de transparència i compliment normatiu i formular totes les demandes establertes en l'aplicació del *Compliance*. En aquest sentit s'haurà d'elaborar un Manual de *Compliance* de l'Arxidiòcesi de Tarragona.

En funció de les seves competències i de la independència necessària, l'Oficina dependrà orgànicament de l'Arquebisbe a través de la Secretaria General, establint-se la figura del/ de la Coordinador/a per a la seva implantació i funcionament.

L'*Oficina Diocesana de Transparència i retiment de comptes*, a més del que es disposa en aquest decret, es regirà pel seu propi Reglament, que s'acompanya com a annex i mantindrà la coordinació oportuna i les reunions necessàries amb la Cúria Diocesana, els organismes diocesans, les realitats vinculades, associacions, fundacions i qualsevol entitat, per tal que n'estiguin informades, plantegin les qüestions oportunes i duguin a terme llur activitat pastoral en sincronia amb l'*Oficina* i al seu torn puguin informar les respectives entitats.

Aquest decret entrarà en vigor el mateix dia de la seva publicació en el Butlletí de l'Arquebisbat de Tarragona.

Ho decreta i signa,

+ Joan Planellas Barnosell
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Davant meu,

Maria del Mar Cugat i Viñes
Secretaria General i Cancellera

Tarragona, 19 de desembre de 2023

REGLAMENT DE L'OFICINA DE TRANSPARÈNCIA I RETIMENT DE COMPTES DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

Art. 1.- Naturalesa i àmbit.

L'Oficina de transparència es regula conforme al Decret episcopal de 19 de desembre de 2023 de creació de la Oficina de Transparència i amb el contingut d'aquest Reglament.

Les entitats religioses que hagin estat erigides o aprovades per la Diòcesi i que, conforme al Dret Canònic (c. 319 del CIC) o als seus estatuts, estiguin subjectes als mecanismes de vigilància econòmic-patrimonial, control de comptes i supervisió, s'ajustaran al regulat en les presents normes.

També s'hi hauran d'ajustar els organismes de la Cúria i les institucions diocesanes, així com totes aquelles entitats que mantinguin relació amb l'arquebisbat o les seves institucions i que les actuacions o decisions de les quals puguin comportar efectes jurídics econòmics o reputacionals.

En aquells casos en els que no hi estiguin obligades, es recomanarà especialment que s'hi sotmetin voluntàriament mitjançant acords puntuals.

Aquest control s'estableix en els àmbits jurídic i econòmic, que seran coordinats per aquesta oficina.

Art. 2.- Composició.

L'Oficina serà coordinada per una persona independent, experta en el tema, que estarà sota la dependència directa de l'Arquebisbe a través de la Secretaria General. Es podrà dotar l'Oficina del personal necessari per a l'execució administrativa de les seves funcions i també comptar amb l'assessorament extern quan sigui necessari.

Art. 3.- Funcions.

A l'Oficina de transparència se li deleguen les següents facultats:

- a) Impulsar mesures de transparència i retiment de comptes per al bon govern econòmic i jurídic a l'Arquebisbat i a la resta d'entitats que en depenguin o hi estiguin vinculades estatutàriament, legalment o mitjançant convenis.
- b) Assessorar la Cúria i les institucions i organismes diocesans en matèria de transparència, acompanyant les mateixes en els processos d'adaptació dels sistemes comptables i en els processos de revisió dels procediments.
- c) Documentar, informar i assessorar als òrgans de govern de la Cúria diocesana sobre les entitats amb personalitat jurídica pròpia subjectes a la jurisdicció episcopal, com també a aquells que en vulguin promoure de noves.
- d) Realitzar les tasques de vigilància i supervisió econòmica, patrimonial i jurídica, així com el control i recepció del retiment de comptes de les associacions, fundacions i entitats religioses d'àmbit diocesà de conformitat a la legislació canònica i a les normes de retiment de comptes que s'aprovin. Tanmateix vetllar per l'ajustament a dret de totes les seves actuacions.
- e) Dur a terme les reunions i accions necessàries per a la coordinació adequada dels organismes de Cúria que són competents pel que fa a l'atenció pastoral de les entitats afectades (delegació de Vida Consagrada, Laïcats i Família, Secretariat de Setmana Santa, etc.), organismes que hauran de mantenir informades les entitats que en depenen.
- f) Emetre el document acreditatiu de la rendició de comptes a favor de l'entitat que les hagi presentades i tenir cura dels registres de les entitats amb personalitat jurídica pròpia subjectes a la jurisdicció episcopal.

- g) Demanar anualment, a totes les esmentades persones jurídiques, una memòria de les activitats dutes a terme durant l'any transcorregut, suficient perquè l'autoritat eclesiàstica pugui conèixer l'ajustament de les esmentades activitats als propis estatus i a les normes aplicables de l'ordenament canònic i civil.
- h) Analitzar el cas de les entitats que no presentin activitat, i informar canònicament, si és el cas, sobre el seu futur o la seva extinció.

Art. 4.- El concepte de retiment de comptes

- a) Les entitats esmentades anteriorment hauran de remetre a l'Oficina en temps i forma, els comptes corresponents a l'exercici econòmic. El retiment de comptes no suposarà, en cap cas, l'aprovació dels comptes ni la realització d'una auditoria dels mateixos. Tampoc es tracta d'un simple dipòsit de comptes.
- b) Retre comptes suposa oferir a l'autoritat eclesiàstica una informació suficient de la seva situació, sense que això comporti cap responsabilitat directa sobre l'actuació de l'entitat, però sí un coneixement general de l'actuació duta a terme.
- c) L'oficina podrà sol·licitar informació complementària per esclarir la correcta interpretació dels comptes enviats. Un cop rebuda i analitzada tota la informació l'oficina emetrà el certificat esmentat en el punt f de l'article 3.
- d) Quan del retiment de comptes es desprengui una situació greu des del punt de vista econòmic o jurídic que sigui contrària a alguna norma canònica o civil, l'oficina ho comunicarà a l'entitat perquè sigui esmenada. En cas que l'entitat no resolgui la situació, l'oficina emetrà el document acreditatiu del retiment de comptes expressant-hi aquesta situació i comunicarà aquesta contingència a l'autoritat corresponent.

Art. 5.- Obligacions de les entitats subjectes a retiment de comptes.

5.1.- Als afectes d'allò esmentat a l'article 1 les entitats sotmeses a retiment de comptes, hauran de:

- a) Retre comptes a la Secció econòmica com a representant legal de l'autoritat eclesiàstica competent en els terminis i en els formats prèviament establerts. El retiment de comptes es durà a terme, al menys en primera instància, mitjançant el lliurament dels comptes anuals en el termini dels sis mesos següents al tancament de l'exercici econòmic.

- b) Aclarir tots els aspectes que els siguin requerits en relació amb els comptes ja sigui per escrit o per qualsevol altre mitjà vàlid i de comú acord.
- c) Presentar en els tres mesos anteriors a l'inici de l'exercici econòmic un pla d'actuació, segons el format aprovat a l'efecte, que inclourà el conjunt de les activitats previstes per dur a terme, així com el pressupost dels ingressos i de les despeses previstes per dur-ho a terme.
- d) L'oficina, en relació amb el pla d'actuació, es limitarà a verificar que les activitats que es volen dur a terme coincideixin amb les previstes als estatuts, i que el pressupost financer és consistent amb aquest pla, i garanteix la viabilitat de l'entitat.
- e) En el supòsit de trobar alguna anomalia, l'oficina es posarà en contacte amb l'associació per sol·licitar aclariments o indicar recomanacions. Si es detectessin anomalies greus, ho comunicarà a l'autoritat competent perquè actuï de conformitat a dret.
- f) En relació amb les operacions d'administració extraordinària, les associacions hauran de comunicar a l'oficina l'acord de realització de les mateixes, amb caràcter previ a la seva execució. S'estableix un termini màxim de dos mesos perquè les examini i pugui, si ho creu oportú, emetre informe raonat a l'autoritat competent sobre la conveniència o no de la seva realització. Tot això, sense perjudici del que estableix el Codi de Dret Canònic per a les alineacions i operacions assimilades, així com per altres operacions que han estat regulades pel Dret particular.

L'actuació de l'Oficina, per al supòsit de les persones públiques, s'assimilarà al paper que realitza el Protectorat per a les fundacions civils, de conformitat amb la normativa vigent.

5.2.- Associacions privades, fundacions, monestirs autònoms, instituts de vida consagrada, societats de vida apostòlica i altres persones jurídiques privades sota la jurisdicció de l'Ordinari de Tarragona.

- a) Les associacions privades de fidels i les fundacions, en virtut c. 305 CIC, estan sota la vigilància de l'autoritat eclesiàstica competent, també des del punt de vista econòmic-patrimonial.
- b) Les persones jurídiques privades hauran de retre comptes a l'Ordinari del lloc, a través de l'Oficina, essent les seves obligacions les que marquen els estatuts.

- c) En el supòsit que les persones jurídiques privades s'acullin als beneficis fiscals establerts per a les entitats no lucratives, les entitats hauran de retre comptes en els termes establerts per a les associacions públiques.
- d) L'Oficina certificarà, a requeriment de l'autoritat civil o per iniciativa pròpia, el fet que una entitat privada no reti comptes.

Art. 6.

- a) L'Oficina de Transparència informará de forma habitual l'Arquebisbe i li sotmetrà els casos d'alta complexitat, extraordinaris o difícils. Tanmateix es coordinarà amb els altres organismes de la Cúria per tal que les finalitats de transparència puguin ser efectivament dutes a terme.

Art. 7.- Portal de Transparència

- a) Correspon a l'Oficina de Transparència, determinar el contingut, coordinar i aportar el material validat per a la confecció d'un portal de la transparència, amb accés des de la web de l'Arquebisbat.
- b) El portal de transparència haurà de recollir informació pastoral, econòmica, jurídica, laboral i tot allò que posi a l'abast públic l'acció de l'Església de Tarragona en la seva Missió.

Art. 8.- Sistema de compliment normatiu penal (Compliance)

- a) S'assigna a l'Oficina la implantació, desenvolupament i l'execució del Sistema de Compliment Normatiu Penal (*Compliance*) amb l'objectiu de demostrar l'aplicació adequada dels estàndards de transparència i compliment normatiu i formular totes les demandes establertes en l'aplicació del *Compliance*. En aquest sentit s'haurà d'elaborar un Manual de *Compliance* de l'Arxidiòcesi de Tarragona.

Disposicions addicionals

- a) Els formats de retiment de comptes seran aprovats per l'Àrea de gestió econòmica i patrimonial de l'Arquebisbat de Tarragona, prenent com a base la legislació comptable per a les entitats no lucratives, amb les adaptacions comptables pertinents per a les institucions de l'Església.

- b) L'oficina establirà mecanismes d'assessorament i col·laboració amb totes les entitats per facilitar el compliment de tot allò que està previst en aquest reglament.

Tarragona, a 19 de desembre de 2023

Aprovat pel Sr. Arquebisbe de Tarragona mitjançant decret de data 19 de desembre de 2023.

En dono fe

Maria del Mar Cugat
Secretària General i Canceller

Nomenaments:

El Sr. Arquebisbe ha signat amb data, dia 18 de desembre de 2023, els següents nomenaments del Consell d'Assumptes Econòmics de l'Arquebisbat de Tarragona per un termini de tres anys.

- Sr. Jordi Just Miró
- Sr. Jordi Sardà Pons
- Sr. Antoni Húber Company
- Sr. Manuel Crespo Palau

Nomenament:

El Sr. Arquebisbe ha signat amb data, dia 19 de desembre de 2023, el següent nomenament:

- Mn. Santiago Aragonés González com a Coordinador de l'Oficina de Transparència i retiment de comptes de l'Arquebisbat de Tarragona, per un termini de tres anys.